

Cesty a Cíle

ČÍSLO
13.

ROČNÍK VI.

1. srpna 1928.

O B S A H:

Kam pro tvůrčí sílu?
Co je křesťanství?
Ze Svobodného bratrství.
Náboženství atheisty.
Světla a stíny.
Důležitá upozornění.
Literatura.

„UNITARIA“, PRAHA I., KARLOVA 8.
Knihkupectví a nakladatelství Svobodného bratrství.

Cesty a cíle vycházejí 1. a 15. každého měsíce. Za redakci odpovídá N. F. Čapek. Redakce a správa v Praze I., Karlova 8. (Unitaria). Majitel a vydavatel Svobodné bratrství Praha I., Karlova 8. Jednotlivá čísla po 80 hal. Celoroční předplatné Kč 16.—, pololetně Kč 8.—. Kdo podrží ukázkové číslo, je považován za odběratele. — Účet pošt. úř. šek. 21321. — Telefon č. 20121. — Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů v Praze č. 238.133-VI-22.

Literatura.

Helena Kellerová: Mé náboženství. Pozoruhodná kniha hluboce náboženského obsahu. Tím pozoruhodnější, že autorkou je žena slepá a hluchoněmá, která však nezoufala nad svým životem, ale učinila z něj opravdu něco velikého. V uvedeně knize doznává, že to bylo opravdově a čistě pojaté náboženství, jež jí bylo životní náplní. Celý život je jí náboženstvím. Autorka přiznává se k Svedenborgovi, avšak ve své knize často se obrací proti theologii a scholastice, jakožto přítěžím pravého náboženství, což se ovšem dá stejně dobře vytknouti dnešnímu svedenborgiánství. Jinak je kniha zajímavá a velmi cenná, ukazujíc nám sílu souladu, míru a lásky, kteréžto hodnoty spolu tvoří podstatu pravého náboženství. — Vyšlo nákladem B. Kočího v Praze I., Masarykovo nábr. 14. — Stran 210, cena Kč 36.—.

Československá vlastivěda. Na počest dekády naši samostatnosti vydá čilé nakladatelství Sphinx monumentální dílo „Československá republika“, jež bude vlastivědnou encyklopedií velikého významu. Dílo bude mít 10 svazků, pojednávajících v přístupně psaných monografiích o jednotlivých stránkách naší republiky, o jejím přírodním rázu, antropologickém složení obyvatelstva, o dějinách, politické soustavě, národních poměrech, národohospodářském životě, kultuře, umění, výchově v našem státě atd. Jednotlivé oddíly budou zpracovány vynikajícími odborníky-specialisty, takže každý inteligent nalezne tu poučení i praktické rady, pokud jde o náš stát. Příručný formát, praktické uspořádání textu a bohatá výzdoba obrazy učiní dílo ozdobou každé knihovny veřejné i soukromé.

Kam pro tvůrčí sílu?

Pozoroval jsem růžové poupě. Z prvu malé sílilo vůčihledě, jeho zelený obal stával se těsnějším a těsnějším, napínal se, až jednoho rána povolil a šterbinovitým otvorem jala se vysunovati své stísněné tělíčko mladá, svěží růžička. Byly to jistě chvíle veliké tísně a nespokojenosti než se poupě prodralo tuhým obalem na světlo denní. Tu tíseň způsoboval tuhý odpor zeleného obalu, vzdorující vnitřní touze květu. Avšak obal i květ je — abych tak řekl — jediná bytost. Musela tedy růžička sama se sebou zápasit, sama sebe překonat, sama ze sebe vyrůst, aby se plně rozvinula a k slunci přiblížila. Hle, pomyslíl jsem si, jaký to krásný obraz celého života! I člověk to tak prožívá. Přicházejí mu chvíle, kdy je stísněn a nespokojen. Zpravidla bývá nespokojen, protože touží po spokojenosti. Jenže naše nespokojenost není tak jednolitá a soustředěná jako síla, touha a snaha rozvíjejícího se poupěte, kteréžto vlastnosti přirovnal jsem k lidské nespokojenosti. Naše nespokojenost roztéká se do mnoha proudů a proto snad není pro nás tím, čím by měla být.

Člověk je nespokojen, protože touží po změně svých poměrů a čím jeho touha je větší, tím je nespokojenější. Touha je však velická síla; je tudíž i nespokojenost silou, které však — jako ostatně mnoho jiných, v člověku drímaajících sil — nebývá správně používáno. Kolik lidí dovede své nespokojenosti použití k tomu, aby rozkvétaly květy vždy nových a nových činů? Jen několik jedinců, zatím co druhým je jen důvo-

dem k nářkům, k sebelitování, nebo k výbuchům bezmocného vzteku.

Jsou dva hlavní druhy nespokojenosti: nespokojenost se svým okolím (společnost, vláda, církve a p.) a pak se sebou samým. Je v tom veliký krok kupředu, když člověk přestane být nespokojen se svým okolím a začne příčiny své nespokojenosti hledat v sobě. Leč je zapotřebí rozlišovat; ať je příčinou naší nespokojenosti naše okolí nebo my samotni, vždy je třeba přihlížet k tomu jaké je tato podstaty, odkud pramení. Jednou si mi stěžoval jistý student, že je doma nespokojen, že touží po větším porozumění, jehož se mu v rodině nedostává. Chtěl by studovat to a ono a doma právě o tyto věci nemají žádného zájmu. Vyžádal jsem si, abych ho směl navštívit a tu se za mé návštěvy ukázalo, že nepřečetl ani polovinu těch knih, které ve své knihovně měl, mezi nimiž byla znamenitá díla z oněch oborů, o kterých tvrdil, že má o ně zájem. Také u jiných lidí jsem shledal, že měli více možnosti než dovedli ve svůj prospěch použít. A věru, neškodilo by, abychom se i my otázali sami sebe, zda využíváme účelně všech příležitostí, jež nám skýtá naše povolání, naše okolí, náš stav a náš volný čas. Kdyby Helena Kellerová byla jen plakala nad svým osudem, osudem dívky, které schází zrak, sluch a řeč, mohla by plakat do dnes. Zatím sledujeme se s jejím jménem v literatuře, ovládá pět řečí a má titul bakaláře umění. Helena Kellerová zajisté nebyla spokojena se svým osudem, ale dovedla onu velikou sílu, jež tkví v každé nespokojenosti zapnout do svého du-

ševního stroje. Za dozoru svého ducha a dvou výkonných inženýrů: vůle a představitivosti, vykonala to, co se nám zdá nemožností, zatím co jiní nechávají tutéž sílu vyprchávat jako éther, anebo živí jí své smutky a své vzdychavé nálady.

Většina moralistů a hlasatelů spokojenosti káže: Nebudte nespokojeni! Máte-li málo, mají druzí ještě méně; vždy najdete na světě lidi, kteří ať už v ohledu hmotném, zdravotním či duševním jsou na tom mnohem hůře nežli vy. Já však přes to, že rozlišuji, nacházím vždy spíše důvod postavití se za něčí nespokojenost, po případě ji ještě podnitit než ji zažehnávat neplodnými spekulacemi. Tak přijde ke mně bratr a stěžuje si: „Nevím co to se mnou je. Stále mě něco svírá, stále nejsem se sebou spokojen.“ Velice se podivil, když jsem mu na to řekl: „Bud' rád! Jsi na dobré cestě. Rodí se v tobě tvořivá síla, síla, která má tendenci tě povznést, k většímu úsilí a k dokonalejšímu vývoji tě podnitit. Od tebe se jen požaduje, abys jí vykázal patřičné místo.“

Neřekl bych to tak každému, ježto vím jak důležité je tu rozlišování, ale řekl bych to většině těch, kdož jsou sami se sebou nespokojeni. Tento druh lidí má také své pododdělení, k němuž patří oni nespokojenci, kteří svou nespokojenost potlačují, poněvadž hlasatelé jakéhos trpitélského náboženství jim řekli, že tiché utrpení a resignace jsou největší cností. Navštívil jsem před několika lety svého nemocného přítele, jenž si osvojil uvedený náboženský názor. Byl velmi těžce nemocen a vskutku hrdině trpěl, oddávaje se vůli boží. Ve své resignaci šel tak

daleko, že se neozval ani když nejnáléhavější tělesné potřeby se hlásily. Tu jsem uznal za nutné tento klid porušit a podnítit nespokojenost. „Nejednáš správně, není to cnost; lhostejnost a filosofie „mně už je to všechno jedno“ nemůže být cností;“ tak a podobně zaznívala moje zneklidňující slova jež přes všecken odpor přece jen našla ohlas v duši přítele a znovu probudila jeho vůli k životu.

Souběžně s touto vůlí k životu jde pokrok lidstva. Tento pokrok je podmíněn touhou jedinců po dokonalejším životě, po jeho lepším pojetí, moudřejším vyžití a po vyzískání větších hodnot z něj. Řekl jsem prve, že nespokojenost je součinitelem touhy a jako taková je zúrodnitelkou onoho vyššího, dokonalejšího života, je jedním z úhelných kamenů pokroku, je kromě lásky a nadšení nejhybnější silou ve vývoji lidstva. Většina vynálezů byla učiněna lidmi, kteří někde s něčím byli nespokojeni. Rumpál vynalezl člověk, který nebyl spokojen se zvedáním těžkých břemen. Inserci v novinách zavedl obchodní cestující, kterému se přestalo líbit cestování z města do města. Probuzená nespokojenost s nelidským nakládáním s otroky vedla šlechtné muže k boji proti otroctví. A tak bychom mohli jmenovat dále. Hospodářské, sociální, etické i vědecké vymoženosti jsou z převážné části dílem lidské nespokojenosti.

Leč nestačí nám pouze si uvědomit význam nespokojenosti, jestliže si zároveň neujasníme, jak toto poznání ve svém životě uplatnit, co z něj pro svou tvůrčí snahu vyzískat. Magnetiseři rozeznávají pohyb dráždivý a pohyb uklidňující. Oba slouží znamenitě své věci, jestliže

lékař ví jak obou použít. Taktéž správné uplatnění nespokojenosti a klidu přináší jedinci i lidstvu prospěch. Pravý rádce, který rozumí lidské duši a má pro ni dostatek pochopení a lásky, ví jak tu poradit. V tom spočívá právě jeho velikost a úspěch jeho poslání. Theologie neudělá nikoho dobrým lékařem duší, ale láska a nadšení pro jeho poslání.

Jak těmto důležitým věcem ve Svobodném bratrství rozumíme a jak se snažíme je uvádět v život, tomu nejlépe nasvědčuje tato věta z „Nové brázdy“: „Rádcovská škola SB. má sloužiti k výchování rádců, jejichž největším uměním by bylo uměti žiti vědomě tvůrčím životem, rozuměti člověku ve všech možných okolnostech a pomáhati mu k životu vítěznému a radostnému.“ Rozuměti člověku ve všech možných okolnostech, toť zajiště snaha hodna toho, aby jí byl zasvěcen život. A pomáhati člověku k životu vítěznému a radostnému, to znamená nejvyšší ideál služby bližnímu. To je naše náboženství.

Nedbáme toho, zdali takto rozuměl náboženství některý prorok před třemi tisíci lety, anebo zdali mu takto rozumí dnešní fanatický vykladač starohebrejských písem; naše náboženství je náboženstvím jedinců osvobozených od úzkoprsosti, pověr a předsudků a toužících po lepším sebepoznání, sebeprojevení a sebeuplatnění; je náboženstvím pro život dneška. A toto náboženství není nám strašákem vznášejícím se nad našimi hlavami v podobě bouřlivých mračen hněvajícího se boha, z nichž každé chvíle hrozí sjetí blesk a zničení část hřešícího lidstva, a jež

by nám přikazovalo krčítí se před ním v posvátné hrůze a udobřovati jej pěním pochleb-
ných chvalozpěvů. Nikoli; ve Svobodném bra-
trství si uvědomujeme, že náboženství je pro
člověka a ne člověk pro ně. Že náboženství
má napomáhati duchovnímu vývoji a tím k vnitř-
nímu štěstí člověka.

Nespokojenost to byla, jež nás od starého
pojetí náboženství přivedla k Svobodnému bra-
trství; zde se jí však učíme rozuměti. Víme, že
je silou a víme, že ji může býti užito jak v klad-
ném, tak i záporném směru. Užijeme ji pro klad.
Zapneme ji do motoru svých aspirací. Nepří-
pustíme, aby neukázněnými výbuchy rvala nám
nervy. Stále se učíme sebe lépe poznávat, sobě
lépe rozumět. A čím lépe sobě rozumíme, tím
více rozumíme i svým bližním a Bohu. - em -

Co je křesťanství?

(Viz předešlá čísla „Cest a cílů“, kde se vynořila otázka,
co je vlastně křesťanství. Byl vysloven požadavek, povědět
co je všem křesťanům společné a co současně u jiných ná-
boženství se nevyskytuje. Neboť kdyby neměli mítí všichni
křesťané něco společného, čím se liší od druhých, jaký smysl
by mělo chlubití se počtem 620 mil. křesťanů a jejich vyvý-
šeností nad všemi ostatními?)

Ing. dr. L. Čeppek zaslal následující dopis:

Milý pane doktore, mám několik poznámek
k tomu křesťanství v C. a C. Zdá se mi, že ten,
kdo čeká na otázku „Co je křesťanství?“ jed-
noduchou a jasnou odpověď — bude zklamán.
Ani ne tak pro to křesťanství samo, jako spíš
proto, že si přeje definicí. Vyrábět definice
je věc věru obtížná a víme, že nejlíp se to ještě

podají na všedních a hodně jednoduchých věcech. Jde to už těžko při složitých pojmech exaktních věd a půjde to tím hůře definovat křesťanství. Už proto, že je to pojem, který možno posuzovat z různých hledisek. Křesťanství je právě tak životní, jako náboženský názor, ale jest i kulturou, ať už koření v čemkoliv. Dá se posuzovat s hlediska mravního, náboženského, sociálního, historického, dokonce i národohospodářského atd, atd. Kolik hledisek — tolik definic, které se budou vzájemně bít. Proto myslím, že se nedočkáme takové definice, kterou bychom mohli všichni spokojeně podepsat.

Zdravím Vás srdečně - - -

Odpověď redakce: Už bychom ani na té přesné definici tak nestáli, jen když by to bylo takové nějaké vyjádření, z kterého je zjevno, co křesťané mají společného, a čím se liší od nekřesťanů. O nic jiného vlastně neběží než povzbudit k přemýšlení o vážné věci a učinití přítrž nezodpovědnému házení frázemi a kulatými slovíčky. Ve Svobodném bratrství jsou horliví členové, kteří se hlásí ku křesťanství a jiní, stejně horliví, kteří se nepovažují za křesťany. Dobře se při tom snášíme. Potkáváme se však s členy různých křesťanských církví, kteří rádi mluví s pohrdáním nebo aspoň s jistou povýšeností o těch, kteří se ku křesťanství nehlásí, ač stojí mnohdy svojí mravní úrovní pod nimi. Proto klademe takový důraz na to, aby každý, kdo o něčem mluví, sobě uvědomoval, o čem vlastně mluví, jmenovitě když něco chválí nebo něco odsuzuje.

Pan Řehoř Horák píše: Jestli myslíte, že

co Vám tuto píši je také odpovědí, prosím aby-
ste to uveřejnili. - Napřed jsem byl katolíkem.
Přišel jsem mezi evangelíky, ti mě přesvědčili,
že katolictví je blud a tma, tak jsem se přidal
k evangelíkům. To byli ti, co mají státem uznané
a placené faráře. Později jsem se dostal mezi
jiné evangelíky, ti si také říkali Čeští bratři,
jako ti první, ale přesvědčovali mě, že oni jsou
pravější křesťané, že oni mají jen obrácené a
znovuzrozené členy. Učinil jsem všechno, abych
i já byl znovuzrozeným. Tak jsem žil nějaký
čas spokojeně, až jsem se seznámil s jinou e-
vangelickou církví, kde bylo všechno ještě pra-
vější a víc doslovně podle bible a Ježíšova
evangelia. Mezi jiným odpírali vojenskou službu
a kromě sv. Večeře Páně měli ještě také sv. Umý-
vání nohou, doslova jak to stojí v evangeliu.
Mezitím mě přesvědčovali ještě jiní, o mnoho
bibličtější křesťané, že podle bible musím světit
sobotu, dávat desátky, nejíst vepřové, věřit
v blízký a osobní příchod Krista na zemi. Teď
jsem na rozpacích a nevím čím jsem a co jsem.
Tu mi přišla do ruky čísla „Cest a cílů“ a Vy
tomu teprve dáváte korunu. Já se divím, proč
Vám nikdo nechce povědět co je křesťanství,
vždyť za mnou si tak mnozí mohli uběhat nohy,
aby mi to pověděli a Vy to chcete uveřejnit a
Vám to nepovědí. Já Vám to, bohužel, taky
nemohu povědět. Už docela Vám nemohu po-
vědět, co mají všichni křesťané společného. Když
jsem byl katolíkem. to nás bylo nejvíc, neboť
po pohanech a budhistech je myslím na světě
nejvíc katolíků. Potom, když jsem se stal evan-
gelíkem, už nás bylo hodně málo, ale když mě
moji další přátelé přesvědčovali, že Kristovo

stádce je maličké, že málo je vyvolených, už jsem si nic z toho nedělal, že ti nejpravější se scvrkli na malý houfeček. Teď se bojím, že budu brzy sám. Ale taky mě napadá taková, snad hříšná myšlenka, jestli by nebylo nejlepší universální náboženství, které nic nedá na jména a nikoho nesoudí pro jiné náboženské přesvědčení a největší důraz klade na mravní úsilí a zodpovědnost a na dobrou vůli mezi lidmi.

Odpusťte moji opovážlivost, jsem oddaný . .

Odpověď redakce: Myslíme, že odpověď pana Horáka stojí za přemýšlení i když se snad mnohým bude zdát podivnou. Nám se nezdá příliš podivnou, protože o podobných zkušenostech jsme slyšeli už častěji a máme v SB. některé, kteří právě touto cestou šlí, nežli došli uspokojení duše a radost ze života a chuf k spolupráci.

Ke konci ještě dopis br. Pittra, jehož stručnou odpověď jsme přinesli v 11. čísle:

„K Vaší anketě zaslal jsem svůj příspěvek v podobě stručné definice, jíž snažil jsem se vyjádřit, co pro mne křesťanství je, nikoli co jím není. I já jsem si vědom toho, že mnozí nazývají se křesťany neprávem, stejně jako vím, že mnozí nekřesťané a protikřesťané mají ke křesťanství blíž, nežli si myslí, vědí a chtějí.

Nemohl bych definovat křesťanství tak, že křesťanství je životem. Dobrý či špatný život je důsledkem životního názoru. Ježíš dal lidstvu novou duchovní orientaci, nový životní názor, který podložil vlastním láskyplným životem. V jeho učení, v jeho životě je to, co platí stejně dnes, jako včera a platit bude po všechny věky.

Ve vývoji světa mnohé se změnilo a mnohé se změnilo, avšak nad všemi těmito proměnlivými hodnotami je tu cosi, co nepodléhá ani pokroku, ani zvratu, toť oblast věčného Ducha, ona hlubina bezpečnosti, ta nesmírná náplň Boží moudrosti a lásky, z níž bral a dával i Ježíš a jež tvoří i podstatu pravého, ryzího křesťanství.

S upřímným pozdravem Přemysl Pitter.

Z dopisu br. Pittra vyrozumíváme, že není nic všem křesťanům společného a co by v jiném náboženství se nevyskytovalo. Bratru P. je slovo křesťanství totožné s opravdovým náboženstvím vůbec a v tom je celý vtip; běží o slovo.

Další příspěvky ponecháme do příštího čísla.

Ze Svobodného bratrství.

Dětská slavnost na zakončení Nedělní školy SB. konala se tentokrát ve velkém sále paláce Radio. Rozmarný program obstarala mládež SB. K zpestření programu přispěl br. Havelka roztomilou dětskou hrou, již sám napsal a s dětmi nacvičil. Děti se bavily znamenitě a také občerstvení si pochvalovaly. Nejživější náladu vyvolal ovšem zvěřinec pana Cylindrona, jehož cvičené šelmy směly se dokonce prohánět mezi dětmi a s nimi si hrát. — Nuže, děti, užijte o prázdninách hojně slunce, vzduchu a vody, v Nedělní škole se opět shledáme.

Květinová slavnost. „Kdy již bude? Již se na ni tolik těšíme.“ Tak a podobně zněly dotazy našich sester a bratrů, dosvědčující jaké obliby si získala tato naše původní symbolická bohoslužba. Mnozí přerušili svou dovolenou a jiní přijeli schválně z míst svého pobytu, jen aby mohli zúčastnit se této naší vznešené slavnosti, vložit svou květinu do společné vázy a pak s jinou, opět jiným bratrem či sestrou se

stejnou láskou do ní vloženou, odnésti si domů vzpruhu a posilu tryskající z vědomí, že bratrské sympatie nás k sobě vízí a že posvátnost individuálnosti je vzájemně uznávána a ctěna. Účastníci rozcházel se s povznešenými pocity, každý ve své osobitosti jinak dojat a jinými předsevzetími naplněn. Naše Květinová slavnost dosvědčuje, že pravá a hluboká zbožnost dovede si najít svůj důstojný projev i bez anachronických ceremonií a pověr, a že forma má být výrazem ducha a nikoli opačně.

Králův Dvůr u Berouna přihlásil se svým velkým zájmem o přednášku br. Čapka, která tam koncem června byla pořádána, pod prapor Svobodného bratrství a opravdovosti příznivců slibuje státi se jednou ze stanic nového, radostného života. Zvlášť o naše písně byl projeven takový zájem, že br. Čapek musel účastníky hned napoprvé aspoň dvě naučit.

Letní škola.

Svobodné bratrství pořádalo ve dnech 1. až 15. července t. r. v lese u Vojkova zdařilý kurs pro pracovníky a učitele Nedělní školy SB. Podáváme jeden z proslovů, které k ukončení kursu byly proneseny.

Když jsem dnes ráno uvažoval o tom, co nám dalo čtrnáct dní zde v kurse ztrávených, uvědomil jsem si, že náš zisk je nejméně v paterém ohledu cenný.

Žili jsme v náručí boží přírody, v tichu lesa popřáli jsme odpočinout svým nervům, plicím dali jsme pít vzduch vonící pryskyřicí, tělům dostalo se pohybu, slunce i vody. A tak naše těla mluví dnes o radosti duší svou pružností, silou a zdravostí. Posílili jsme těla, občerstvili jsme duše. To je to první.

A co jsme získali na zkušenostech. Byl to náš první tábor v lese. Stavění stanů, jejich úprava a výbava (chtěli jsme spát na postelích, musili jsme je tedy udělat) úprava kuchyně, ohniště, shromáždistiště; to byly úkoly, v kterých se všichni i úplní nováčci dobře osvědčili.

Pospolitý, družný život ve stanové obci vede k vzájem-

němu sebepoznávání a k prohloubení starých a navázání nových přátelství. To je to třetí co nelze dost ocenit. Spolupráce může být založena jen na přátelství. My chceme spolupracovat na velikém úkolu apoštolském. Chceme nést světlo nového poznání, ukazovat cestu k tvůrčímu životu. Chceme se stát rozsévači dobrého semene.

K takové práci je třeba i hodně povzbuzení. Kde by se nám mohlo dostat víc povzbuzení, ne-li v přednáškách br. Čapka, v studiu „Nové brázdy“, v poznávání jiných náboženských celků. Každá přednáška (a měli jsme denně nejméně tři) probouzela v nás uvědomění, že ty idee a myšlenky, které charakterisují SB. stojí za to, aby byly šířeny. Den ze dne rostla v nás touha poznat víc a dát poznat i jiným. Povzbuzení pro dobrou práci, které si odnášíme z kursu, je čtvrtou stránkou našeho zisku.

Konečně páté a nejcennější. Br. Čapek nám ukázal, jak najít cestu k sobě samým. Kolik nejvšíc cenných pokynů a rad se nám dostalo! Kolik možností v nás skrytých bylo nám ukázáno a kolik napověděno přemýšlivým k domýšlení! Co by nám bylo platno spolýkat knižní učenost, když bychom sami sobě zůstali pokladnou uzavřenou na sedm zámků. To, co jsme získali, byly klíče k těm pokladnám, kterými jsme jeden každý z nás. Na nás je, abychom klíče nenechali rezavět a poklady v sobě skryté nenechali uzavřené. Na nás také je, abychom nejen našli cestu k sobě ale i tu, která vede od nás k jiným. Ničema je boháč, který se raduje z hromad zлата, jichž sám nemůže užít, když tisíce lidí kolem něho hladoví. Není nejvyšší radostí ta, která vyrůstá z vědomí majetku, ale ta, která pramení z vědomí služby jiným. Otevřme své pokladnice a dávejme, neboť naše poklady nejsou mrtvé kovy, ale voda živá, která tryská z nevyčerpatelného zdroje boží lásky, voda, která občerstvuje duše zemdlené a posiluje ty, kteří stojí ve stínu smrti. Kéž ty hodnoty, které jsme získali, se rozmnoží a promění v účinnou službu lidem.

Václav Žižka.

Náboženství atheisty.

Člověk, který si říká atheista, není nikdy atheistou, leda se vztahem na Boha druhých. Popírá boha svého faráře nebo svého pastora, boha svého dětství nebo svých sousedů; ale pohlédnete-li na něho blíže, jest v něm bůh jiný, jeho, skrytý na samém dnu jeho duše, jehož vzývá pod zvláštním jménem a jemuž každého dne sebe sama dává v oběť. Není-li to bůh vznešený jest to, bohužel, nějaká nízká a hrubá modla; tak není nikomu možno žítí, aby nevystoupil ze sebe sama a aby sebe sama neprojevil. Zvláště však není nic nesmyslnějšího, než stavěti proti Bohu skrytému, stále přítomnému a stále činnému vyšší život duchovní, jenž v nás rozvíjí jediná jeho činnost tajemná a všemocná. Spravedlnosti a Dobroto, již slouží a již uskutečniti chtí všechny duše vznešené, Pravdo, již hledají filosofové a učenci, Kráso stále vábná a stále prchavá, již sledují a již vzývají umělci, co jste, ne-li mnohonásobné podoby toho vniterného oltáře, jenž se zdvihá v hloubi každého vědomí člověkova a na němž každý v oběť přináší Bohu bezejmennému to, co jest nejlepšího v jeho duši a v jeho životě. *A. Sabatier.*

Světla a stíny.

Francouzský psycholog Maublanc naučil jistou paní Heynovou, která od 18 měsíců svého věku byla nevidomá, viděti pomocí pokožky. Nejlépe „vidí“ v místech, kde jsou líní kostí, dále oční víčka, prsty a šije. Tuto schopnost vypěstoval v ní Maublanc hypnosou. Běží tu o t. zv. „paroptický smysl“. Zpráva mimo jiné tvrdí, že ke konci pokusů byla pí Heynová schopna slabikovati jednotlivá slova, ač neuměla čísti. Potvrdí-li se tato zpráva, bude to opět nový doklad o

velikých a podivuhodných schopnostech a možnostech lidské bytosti.

Rusové se svým ledoborcem Krasinem zachránili dvě skupiny trosečníků Nobilovy výpravy. Italská vláda nabídla sovětské vládě náhradu všech výloh, spojených s výpomocnou expedicí na Krasínu. Sovětská vláda odmítla jakoukoli náhradu pro sebe a pro zachránce mužstva Italie, s odůvodněním, že Rusko neučinilo nic jiného, než lidský čin.

Nejdůležitější věcí je náš vlastní nedostatek a prvou naší povinností je, abychom jemu odpomohli; dokonalá láska začíná se sebou samým. *Sv. Terezie biskupovi z Osmy r. 1581.*

Říká se: Člověk je nejušlechtilejší ze všech tvorů. Tuto zásadu je třeba však opravit. V pravdě má znít takto: Člověk může anebo mohl by být nejušlechtilejším ze všech tvorů.

Dosud jím není, neboť zkušenost nás učí, že největší část lidstva žije neušlechtilý, ubohý, nedůstojný a bezradostný život. Ač tolik cenných vloh a potenci je v člověku ukryto, přece zmírají na nedostatek péče a vinou zakořeněných bludů.

Dosud jsme neviděli člověka, pouze jeho nástin.

Erich Scheuermann.

Důležitá upozornění.

Po čas prázdnin je vždy někdo v kanceláři sekretariátu v Karlově ul. 8., takže členové mohou se tam kdykoliv se svými záležitostmi obrátit.

Naše pravidelná úterní shromáždění zahájíme opět v srpnu, počínaje úterkem dne 21. v paláci Radio. Nedělní shromáždění dopolední započnou 16. září v Sladkovsk. sále Obec. domu.

Redakční. Toto číslo bylo vypraveno za nepřítomnosti redaktora jeho spolupracovníkem. — Příští číslo vyjde 15. září a bude pak opět vycházeti pravidelně vždy 1. a 15. každého měsíce.